

Naeuz guh couh guh. Gig vaiq, daxboh gaem fagcuiz ganghcenh daeuj daengz gwnz ndoi laeng ranz, fagcuiz moeb bae, ganghcenh geuh hwnj, gij sing rinbya dek youq aenmbwn gwnzngvax yiengjdumdum. Cek bae ciengz faexbenj vat giekranz, umj baenz goenj baenz goenj rin daeuj, fagcuiz hung fagcuiz iq dok limqgok, buen suijniz gyaux sahoi, baenz goenj baenz goenj rin caep hwnjbae, yawj din fwngz daxboh couh rox baenzlawz caepciengz, angqfwngfwng dang boux banghong iq ndeu. Gou hix saekseiz sim’ angq, umj ndaek rin ndeu couh yaek caep ciengzsingz swlgeij.

Haenx dwg ngoenz ndit ciuq ndatfoeg ndeu, daxboh yaengx fwngz uet hanh, naez sikhaek nem youq gwnz naj, lumj duj vanaez haihoengh ndeu. Gij raemhngauez daxboh ingj roengz gwnznamh, cwdangj gou youq laj liengzseuseu.

“Mwngz mbouj rox guh gij hong caepciengz law, haeuj ranz bae doegsaw!”

Gou youq laj ciengz yawjmyoegmyoeg, daxboh caij youq gwnz rinciengz, deng nditrongh ciuq dwk daengx ndang lwenqmyanz, fwjhau gwnzgyaeuj mbinmiegmieg, hungcoek lumj bouxmaenh’ ak ndeu.

Mwh gou doeg daengz cuhcungh sam nienzgaep bizyez, mwh gou gauj ndaej swlhan yozyau bae guhhong, youq ndaw roek bi raezrangh, daxboh goenj dem goenj rin, canj dem canj sahoi, gyangngoenz daengz gyanghwnz, mbwnmomj daengz mbwnfuemx, riengh caep aen ranz ngvax faexgyaq ndeu baenz ranzrin fwnrumz bongj lij maenh lumj goengqbya, lumj ndaw saw gangj haenx.

Neix dwg aenranz geijlai gyaundeil! Song mienh ciengz namz baek caep daengz caeuq diuz saeungeng doxbingz, rinheu doicaep baenz, sahoi fung geh, mbouj yungh diugaek, hoeng genjdanh caezcingj, caemdingh onjdangq. Moix caep goenj rin ndeu, moix bouj baez naezsa ndeu, dwg gij ndwenngoenz doenghbaez daxboh gietmaenh, giet-comz gij siengjmuengh iqet daxboh.

Daxboh deng ndit ciuq geq lo, gaeng dawz giz souyo doenghyiengh ranzmбанj, bienqbaenz giz souyo cingsaenz yienghsiengq, gij goekrag de mbouj dwg ndaem youq ndaw goekgaen sang’ vidvid haeuj ndaw fwj yawj mbouj raen haenx, cix dwg bienqbaenz cingsaenz gyroebgyonj boux nungzminz ndeu: Senglix, cungj aeu guh di gijmaz, couhcinj ngoenznaengz cij dwg caep goenj rin ndeu, caiq caep goenj rin ndeu.

Gij siengjmuengh iqet hix dwg siengjmuengh. Gij duzdwngz lanhcienh hix dwg duzdwngz.

Siengjmuengh cauh’ ok bouxmaenh’ ak, duz-dwngz hix cauh’ ok bouxmaenh’ ak. Boux boh nungzminz, boux boh deng ndit ciuq dwk geq, couh

说干就干。很快,父亲操起大锤钢钎来到屋后的山坡,大锤抡起,钢钎撬起,瓦楞上的天空回响着石头裂开

的声音。拆掉木板墙挖起地基,抱来一块块石头,大锤小锤齐下敲打棱角,搬水泥捞砂浆,一块一块垒砌。二哥手巧,看着父亲的手脚就知道怎么砌墙,高兴当了

小帮工。我也一时兴起,抱起一块石头就要垒起自己的城墙。

那是一个太阳天,父亲抬手一抹汗珠,泥浆立即沾到脸颊上,像是绽开一朵泥浆花。墙上的父亲身影投射到地上,给我挡来一片阴凉。

“你不是砌墙的料,回屋读你的书去!”我眼巴巴站在墙下,被太阳涂满金光的父亲脚踩石墙,头顶飘忽来去的白云,魁伟得像是一个英雄。

当我把书读到初三毕业,当我考上师范学校参加工作,在漫长的六年时光里,父亲一块石头接一块石头,一把砂浆连一把砂浆,白天赶着黑夜,黎明追着黄昏,硬是把一座木架瓦房砌成了书上说的风雨不动安如山的石房子。

这是多好的一座房子!南北两面墙直砌到和斜柱齐平,青石堆垒,砂浆勾缝,不事雕琢,却古朴素洁,沉静稳当。每砌上一块石头,每和上一把砂浆,凝固的是父亲一天一天年华流逝的重量,凝结的是父亲卑微的梦想。

被太阳晒老的父亲,已然把家园物质状态的图腾,衍化成精神形态的图腾,它的根系不是根植在高蹈入云

的形而上学里,而是内化进入一个农民的精神谱系:活着,总得干点什么,即使每天只是砌一块石头,再砌一块石头。

卑微的梦想也是梦想。贫贱的图腾也是图腾。梦想出英雄,图腾也出英雄。农民的父亲,被太阳晒老的父亲,就是儿子的英雄。即使这个英雄虎落平阳,灰头土脸,遭人不屑,一无所有。

谁能说,一个半生都在建造屋子的人,一个被儿子斗胆称为英雄的人,他的过往不值得记忆,他的经历不值得书写。

四

死是一件没有那么容易的事情,正如活着如此万般艰难。

父亲正在和死亡做最后的搏斗。我端来稀饭,轻声呼唤,用羹匙舀了一小勺喂到父亲嘴边。父亲已经感觉不到饥渴,只感知到我的声音。他微微张开嘴唇,我把勺子伸进父亲的口腔,抬高勺柄,米汤流进嘴巴里。父亲的喉咙上下嚅动,只咽下一小勺就再吃不下了。

“爸,你会好起来的,你是死过一次的人,死没有那么容易,这一次一定能挺过去。”“挺不过去了……这个山坳我爬不过去了……”父亲突然睁开眼睛,瞪大眼珠一动不动望着天花板,眼眶泪花闪动。父亲生性直硬,一辈子没流过几次泪,我知道父亲心里有牵挂的东西难以放下、无法割舍。

爬不过山坳是桂西北农村预示一个人即将死去的说法。父亲知道自己即将告别人世,此刻他的头脑异常清醒。

“爸,你有什么话就嘱咐我们吧……”“我这一生落难吃苦,我舍不得你们三个孩子……”父亲没有记错,现在守在病床前的是他的三个男孩。大姐,早在十四五岁时不慎咽下断肠草,早早先于父母而去,让白发人送黑发人的悲痛折磨了父亲大半生。母亲,在两年前一个冰冷入骨的黄昏闭上了眼睛,去往无灾无痛的天边。二姐,在母亲去世后的第十六天,也跟在母亲身后,埋入泥土深处。一家七口,三个女性,大姐二姐母亲都先后离开了这个花团锦簇的世界,只剩下父亲和他的三个男孩。

我欲哭无泪,望着父亲有很多话要说却说不出。父亲的胸脯一起一伏,呼吸困难。在此之前的几年时间里,父亲两次住进医院,他的视线越来越模糊,到了最近一个月,已经看不清人影,全凭说话的声音判断来人是

谁。这是糖尿病进入晚期的症状,器官衰竭,生命进入倒计时。贫贱一生的人,却得了常人说的富贵病,这是我们始料未及的。

dwg bouxmaenh’ ak daeglwg. Couhcinj bouxmaenh—ak neix doekbaih, gyaeuj mong naj ndaem, deng vunz yawjcuij, gijmaz mbouj miz.

Bouxlawz ndaej naeuz, bouxvunz buenq ciuh—vunz cungj guh ranz ndeu, bouxvunz ndaejdaengz daeglwg miz mbei bae heuhguh bouxmaenh’ ak ndeu, gij ndwenngoenz de mbouj cigndaej dauq—ngeix, gij ginglig de mbouj cigndaej biensij.

Seiq

Dai dwg gienh saeh mbouj baenzneix ngaih, cingq lumj senglix baenzneix hojnanz.

Daxboh cingq caeuq daimingh guh baez buekhoenx ceiqsat.

Gou dawz haeuxcuk daeuj, menhmenh heuh, aeu beuzgeng daek geng iq ndeu daengz henz bak daxboh. Daxboh gaengq mbouj roxnyinh daengz dungxiek hozhat, cij roxnyinh gij sing gou. De loq aj di naengbak, gou dwk aengeng haeuj ndaw bak daxboh bae, yaengx sang gaenzsieq, raemxreiz lae haeuj ndaw bak bae. Aenhoz daxboh hwnjroengz noddough, cij ndwnj roengz geng iq ndeu couh mbouj gwn dem lo.

“Boh, mwngz itdingh ndei hwnjdaeuj, mwngz bouxvunz dai gvaq baez ndeu, dai mbouj dwg baenzneix ngaih, baezneix haengjdingh dingj ndaej gvaqbae.”

“Dingj mbouj gvaqbae lo……Aen gemh neix gou benz mbouj gvaqbae lo……” Daxboh sawqmwh byaengqda, daengx ngveihda mbouj ning mbouj doengh muenghyawj denhvahbanj, gij raemxda ndaw gvaengzda lwenqmyagmyag. Daxboh bouxvunz sohndongj, ciuhvunz caengz doek gvaq geijlai baez raemxda, gou rox daxboh ndawsim lij miz doxgaiq ngeixniemh cuengq mbouj ndaej, mbouj sij vut bae.

Benz mbouj gvaq gemhbya dwg lajmbanj Gveisihbwz gij gangjap naeuz bouxvunz ndeu couh yaek dai bae. Daxboh rox swlgeij yaek biek bae vunzseiq, seizneix aen’ uk de singisag dangqmaz.

“Boh, mwngz miz maz vah couh daengq dou ba……”

“Gou ciuhvunz neix roebnanh gwnhoj, gou sij mbouj ndaej sou sam boux lwg……”

Daxboh mbouj dwg geiq loeng, seizneix hensouj youq henz mbonq dwg sam daeg lwg de. Cejdaih, senq youq cib seiq haj bi seiz loeng gwn gaeugei, caeux couh youq baihнаj bohмeh bae gonq, bouxlaux soengq bouxcoz nyoegnyamx daxboh siengsim buenq lai ciuhvunz. Daxmeh, youq song bi gonq ranzmomj mbwn nit camx ndok seiz laepda lo, bae daengz henzmbwn mbouj miz cainanh mbouj miz indot haenx. Cejngeih, youq daxmeh gvaqseiq ngoenz daih cibroek, hix riengz laeng daxmeh, moek roengz ndaw namh gizlaeg bae. Ndaw ranz caet boux vunz, sam boux mehmbwk, cejdaih cejngeih daxmeh cungj gonqlaeng biek aenbiengz vamoq singisien, cij lw daxboh caeuq sam daeg lwg de.

Gou yaek daej mbouj miz raemxda, muengh—yawj daxboh miz haujlai vah hoeng gangj mbouj ok bak. Bakaek daxboh hwnjhwnj roengzroengz, diem—heiq dwgrengz. Youq seizneix gaxgonq geij bi ndawde, daxboh haeuj yihyen song baez, lwgda de yied daeuj yied myoxmyad, daengz ndwen ceiq gyawj neix, gaeng yawj vunz mbouj cingcuij, cungj baengh gij sing gangjvah daeuj duenqdingh dwg bouxlawz. Neix dwg dangzniubing haeuj daengz geizlaeng, gi’ gvanh sainyieg, dauqgeiq ngoenz senglix. Bouxvunz baenzciuh hoj cienh cix baenz binghfouqgviq, neix hawj dou liuh mbouj daengz.